

тлъст и подъл шопар не бе влязъл в дома на сестрите му поради любов, но за интерес, а сега се опитваше дори да изнудва, защото знаеше, че разваленият годеж още повече ще zlepостави бедните девойки. Той заяви, че ще отиде да го спипа, че ще го заколи с шилото като същинска свиня; обаче майката плачеше, а Козима заяви, че ще отстъпи на сестра си своята част от наследството. Потърсиха да продадат нещо, но предлаганите цени бяха просто смешни, а освен това не можеше да се оголи цялото семейство, което и без това бе осиромашало и се намираше в нужда.

Тогавя Козима, като видя униинето на майка си и на самата Бела, която линееше от разочарованието, биде изкусена от дявола. Помисли за съкровището на Елия, за предложението му, за възможността да го приеме: ала след това самата тая мисъл я ужаси. Никога, никога: идеше й да се самобичува, за да изгони дори спомена за проклетото съкровище. И все пак, изкушението не я оставяше: то й казваше: "Ти си една глупачка, една, която никога не ще види добро в живота си, нито ще може да го даде на тия, които обича. А кой казва, в края на краищата, че парите на стареца не са негови? Върви, помъчи се да разбереш по-добре, проучи, търси, търси..." Струваше й се, че нещо я насъсква като куче подир дивеч: ала не мръдваше, повече от всякога твърда в решението си да запази даденото на стареца обещание, да не изказва на никого тайната му. Ако той бе виновен, виновен бе пред Бога и само нему трябваше да дава ответ. За да избегне изкушението тя реши тази година да не ходи на гроздобера: дори майката, измъчена от грижи за печалната случка, едва можа да стои три дни на лозето. Годеникът не пишеше вече, адвокатът не се виждаше никакъв: готовият вече чеиз биде затворен в сандък, като мъртвец. Андрея бе все мрачен, загрижен, не толкова от яд за станалото, колкото заради унижението на семейството; когато си идваше в къщи сестрите му се криеха почти изплашени, като че ли бяха виновни за случката. В първите дни на ноември Козима отново видя на сън малката си баба: пак облечена като невеста, със седефена броеница в детинските си ръце. И Козима все още се тормозеше от разкаяние, че